

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

імені В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО

Філологічний факультет

Кафедра української мови і літератури

Наталія МИХАЛЬЧЕНКО

РОБОЧА ПРОГРАМА

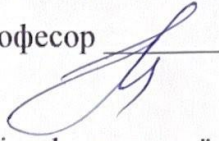
ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ З УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

ступінь бакалавра

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

спеціальність 014.01 Середня освіта (Українська мова і література),
освітньо-професійна програма «Середня освіта (Українська мова і література)»

2024 – 2025 навчальний рік

Розробник: Рускуліс Лілія Володимирівна, професор кафедри української мови і літератури, доктор педагогічних наук, професор (Лілія РУСКУЛІС)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри української мови і літератури

Протокол №1 від «26» серпня 2024 р.

Завідувач кафедри (Лілія РУСКУЛІС)

«26» серпня 2024 р.

ВСТУП

Відповідно до Законів «Про освіту», «Про вищу освіту», Положення про проведення практики студентів закладів вищої освіти України практична підготовка бакалаврів, тобто виробнича педагогічна практика з української літератури, є необхідною складовою частиною підготовки студентів до самостійного й ефективного виконання фахових функцій учителя української мови і літератури в сучасному закладі загальної середньої освіти й повинна забезпечити набуття студентами фахових навичок та вмій. Навчальним планом підготовки бакалаврів передбачено проходження виробничої практики з української літератури на базі закладів загальної середньої освіти м. Миколаєва та області, з якими укладено відповідні договори. Методисти практики призначаються з числа викладачів університету та вчителів базових шкіл.

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ

Мета практики: адаптувати студентів до самостійного й компетентного виконання фахових функцій учителя української літератури та класного керівника в сучасному ЗЗСО, оволодіння сучасними методами й формами організації навчально-виховного процесу в ЗЗСО, формування в них на основі набутих у закладі вищої освіти знань з основних фахових дисциплін, практичних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень у реальних для професійної діяльності умовах.

Завдання практики:

– ознайомити практикантів із функційними обов'язками й формами діяльності (навчально-предметною, науково- та організаційно-методичною, виховною, психолого-педагогічною, культурно-просвітницькою) вчителів-словесників; формами організації навчально-виховного процесу й специфікою навчально-виховної і дослідницької роботи вчителя;

– навчити студентів самостійно розробляти завдання на різних освітніх платформах (Kahoot, Padlet, Google Classroom) та використовувати їх на уроках української літератури;

– оволодіти сучасними освітніми технологіями, методикою проведення уроків української літератури, формувати творчий дослідницький підхід до практичної роботи за фахом.

Виробнича педагогічна практика з української літератури базується на знаннях, уміннях та навичках, засвоєних під час вивчення дисциплін циклу загальної та професійної підготовки: «Історія української та зарубіжної літератури (в т. ч. Фольклор)», «Теоретичні проблеми літературознавства», «Педагогіка (загальна та історія педагогіки)», «Психологія (загальна та вікова)», «Анатомія та фізіологія», «Методика навчання української мови і літератури».

Обов'язки студентів-практикантів.

1. Своєчасно виконує всі види робіт, передбачених програмою практики, проводить навчально-виховну роботу.

2. Вивчає специфіку організації навчально-виховного процесу, позакласної роботи в школі зі спеціальності; методи і прийоми практичної роботи вчителя-словесника.

3. Готує й проводить різні за характером і типами уроки української літератури з метою застосування різноманітних методів і прийомів навчально-виховної роботи з учнями різного віку.

4. Веде щоденник, в якому фіксує підсумки спостережень і аналізує навчально-виховну роботу з учнями.

5. Організовує свою діяльність відповідно до вимог статуту ЗЗСО, підлягає правилам внутрішнього розпорядку, виконує розпорядження адміністрації та керівників практики.

6. У процесі роботи з учнями студент повинен намагатися показати свою професійну компетентність, брати активну участь у житті колективу навчально-виховного закладу.

Права студентів-практикантів.

1. Самостійно з дозволу керівництва закладу освіти добирати місця для проходження педагогічної практики, зокрема, з наступним працевлаштуванням.

2. Отримувати необхідні консультації з організаційних і методичних питань від керівника практики від закладу вищої освіти.

Обов'язки керівника практики.

1. Розподіляє студентів ЗЗСО й разом з методистом від бази розподіляють студентів за класами.

2. Перевіряє й затверджує календарний графік студента на період практики.
3. Забезпечує проведення студентами уроків і позакласних занять, консулює студентів у процесі підготовки до уроку й завдань із предмета, перевіряє і затверджує їхні конспекти, відвідує уроки й виховні заходи, аналізує та оцінює їх, контролює виконання календарних графіків проходження практики студентами.
4. Аналізує документацію, яку надають студенти після завершення практики; бере участь у настановчій та підсумковій конференціях, виставляє загальну оцінку з практики, складає звіт за результатами практики.

ПРОГРАМНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ

I. Інтегральна:

Здатність розв'язувати складні завдання й проблеми професійної, навчально-виховної, методичної, науково-дослідницької діяльності в галузі освіти, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань з історії української літератури та методики її викладання, готовність до упровадження освітніх інновацій.

II. Загальні:

ЗК-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК-3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК-5. Здатність до виконання навчально- й науково-дослідницьких завдань; володіння науково-дослідними методами відповідно до фахового спрямування.

ЗК-6. Здатність організовувати здоровий спосіб життя.

ЗК-7. Здатність проявляти повагу до української національної культури; з'ясовувати проблеми сучасної мовної політики та інформаційної політики.

ЗК-8. Здатність бути відповідальним, ініціативним; працювати в команді, розподіляти функції у виконанні спільної діяльності.

ЗК-9. Здатність розробляти й застосовувати інформаційно-комунікаційні технології у професійній та науковій діяльності.

ФК 1. Здатність усвідомити й критично осмислити періодизацію історії України, узагальнювати досвід національного державотворення; висвітлювати специфіку розвитку української матеріальної та духовної культури у взаємозв'язку з провідними тенденціями світової.

III. Фахові:

ФК 2. Здатність оперувати знаннями, що репрезентують зміст філософії як науки; аналізувати основні досягнення філософської думки.

ФК 3. Здатність до засвоєння структури філологічної науки, поділу знань на мовознавчу та літературознавчу складову, усвідомлення специфіки кожної; аналізувати закономірності розвитку й функціонування мови в її багатоаспектних зв'язках із людиною, суспільством, історією, культурою; здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ФК 8. Здатність розуміти місце літературознавства в системі сучасної гуманітарної освіти, знання основ літературознавства для аналізу літературних

явищ і процесів в українській та світовій літературах, а також володіння навичками самостійного аналізу своєрідностей художніх епох, напрямів, течій, видів і жанрів літератури, індивідуальних стилів письменників у теоретичному й практичному, синхронічному й діахронічному аспектах, основних видів естетичної комунікації з формулюванням аргументованих висновків.

ФК 10. Здатність орієнтуватися в українському літературному процесі на тлі світового (від давнини до сучасності), уміння використовувати здобутки українського письменства для формування національної свідомості, культурного світогляду учнів та студентів, їхньої моралі, ціннісних орієнтацій у сучасному суспільстві.

ФК 12. Здатність з'ясовувати предмет та основні поняття стилістики сучасної української мови; характеризувати процес формування, становлення й розвитку функціональних стилів; визначати стилістичні ознаки мовних одиниць у текстах різних стилів.

ФК 14. Здатність до оволодіння знаннями теоретичних основ педагогічного процесу; сучасного освітнього простору; основних дидактичних систем; методів, засобів та форм організації навчання.

ФК 15. Здатність до професійного самовдосконалення, постійного поповнення своїх знань, розвитку своїх розумових здібностей, користування своїми інтелектуальними й творчими можливостями та професійними навичками.

ФК 16. Здатність аналізувати дослідження вітчизняних та західних науковців про природу психічного та особистості як носія цього психічного; формувати уявлення про психологічні закономірності, етапи, умови і критерії успішного протікання процесів засвоєння особистістю знань моральних норм та принципів; готовність до міжособистісної комунікації шляхом участі у бесідах та дискусіях з актуальних проблем навчання та виховання.

ФК 17. Здатність до оволодіння теоретичними знаннями про фізіологічні системи організму людини і законами, що регулюють їхню діяльність; здатність до аналітичного мислення, формування навичок наукового аналізу та узагальнення явищ і фактів, що спостерігаються.

ФК 18. Здатність усвідомлювати теоретико-методологічних засади методики навчання української мови та літератури; застосовувати знання методичних основ мовно-літературної освіти, зокрема здатність до теоретичного й навчального моделювання уроків з метою формування в учнів предметних компетентностей.

ФК 19. Здатність до оволодіння основами професійно-методичних умінь вчителя іноземної мови; планувати й реалізовувати різні форми організації навчально-виховного процесу з іноземної мови в основній школі.

ФК 20. Здатність до програмування, організації та поетапного проведення теоретичних досліджень, виконання експериментальної роботи й висвітлення здобутих наукових студій у виданнях різної категорії; самостійно проводити науково-дослідницьку роботу; репрезентувати наукові здобутки на наукових заходах.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

ПРН 1. Знати історію та культуру України, уміти дискутувати про історичне минуле і сучасність в політичному та культурному контексті, критично осмислювати проблеми у сфері історії.

ПРН 2. Знати основи філософії, що сприяють формуванню світогляду й соціалізації особистості в суспільстві.

ПРН 3. Знати й розуміти предметну галузь професійної діяльності.

ПРН 4. Володіти українською мовою на належному рівні й вміти реагувати мовними засобами на соціокультурні запити.

ПРН 5. Оперувати базовими категоріями й поняттями мовознавства, літературознавства, методики навчання української мови і літератури та використовувати їх у процесі проектування й організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти.

ПРН 7. Класифікувати й аналізувати підгрунття й історичні віхи фундаментальних дисциплін (теоретичні проблеми мовознавства та літературознавства, історії української мови, української літератури) як теоретичного базису дослідницької й прикладної діяльності в галузі мовознавства і літературознавства.

ПРН 8. Знати провідні тенденції розвитку літературного процесу в Україні, визначати специфіку його перебігу в загальносвітовому культурному контексті; з'ясовувати зміст естетичних теорій, напрямів, течій, стилів, жанрів української та зарубіжної літератури; використовувати художню спадщину України для формування духовного світогляду людини та національної культури загалом.

ПРН 10. Розв'язувати проблемні питання літературознавчої науки, що стосуються аналізу / інтерпретації художнього тексту (української та зарубіжної літератури й усної народної творчості), тлумачення літературного процесу, виникнення літературних шкіл і напрямів, взаємодії автора, художнього твору й читача, понять літературної рецепції та герменевтики.

ПРН 11. Упроваджувати сучасні технології навчання, ураховуючи інноваційні підходи, закономірності, методи, прийоми та засоби навчання, інтегруючи нові інформаційно-комунікаційні технології в процес навчання.

ПРН 13. Сформувати комунікативну компетентність із української мови, здатність вдосконалювати та підвищувати її рівень.

ПРН 14. Здійснювати професійну діяльність на основі оновлення та інтеграції знань; розуміти сутність та специфіку процесу навчання і його складових (зміст, методи і форми навчання, контроль та самоконтроль, умови ефективної організації навчального процесу).

ПРН 15. Сформувати уявлення про спеціальність і кваліфікацію філолога, особливості організації освітнього процесу за рівнями вищої освіти у контексті модернізації української вищої школи.

ПРН 16. Демонструвати розуміння професійних завдань у сфері психології, оцінювати непередбачувані проблеми у професійній діяльності й обдумувати вибір шляхів їх вирішення.

ПРН 17. Пояснювати психологічні та психофізіологічні процеси відповідно до законів соціальних та природничих наук; вживати ефективних заходів зі створення безпечного і здоров'язбережувального освітнього середовища.

ПРН 18. Володіти сучасними методиками викладання фахових навчальних дисциплін. Організовувати освітній процес із української мови і літератури з використанням методик дистанційного навчання.

ПРН 20. Дотримуватися принципів академічної доброчесності; здійснювати пошук, оцінювання, інтерпретацію та синтез наукової інформації, отриманої з різних джерел; оформлення покликань.

ЗМІСТ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

Виробнича практика студента починається з направлення до навчального закладу для її проходження. За тижнями виконання програми практики роботу студента-практиканта розподілено:

Перший тиждень практики:

1. Участь у настановчій конференції, настанови, консультування методиста; ознайомлення зі зразками шкільної документації, потрібної для практичної роботи з фаху.

2. Співбесіди з представниками адміністрації навчального закладу, класним керівником та вчителем-предметником; ознайомлення з навчально-виховною роботою школи, педагогічним та учнівським колективом.

3. На підставі зібраних матеріалів про організацію навчально-виховної роботи школи та її планування студент-практикант складає план індивідуальної роботи (календарний графік) на весь період проходження практики, погоджує його з методистом (керівником) та затверджує в директора ЗЗСО.

У наступні тижні студент-практикант працює відповідно до календарного графіку-плану, який затверджено методистом університету, та виконує такі завдання:

1. Ознайомлюється з умовами проведення уроків української літератури, обладнанням кабінету посібниками, ІКТ.

2. Вивчає методи й прийоми роботи вчителя школи зі своєї спеціальності; знайомиться з порядком ведення записів у класних журналах, системою оцінювання літературної компетентності учнів.

3. Підбирає теми залікових уроків із предмету й теми позакласних занять.

4. Розробляє плани-конспекти, готує й проводить залікові уроки з української літератури (різні за характером і типами).

5. Вивчає стан використання технічних засобів навчання та контролю на уроках вчителя.

6. Відвідує уроки інших студентів-практикантів, аналізує та бере участь у наступному їх обговоренні.

7. Проводить класні години в закріпленому класі; моделює та проводить заліковий предметний захід із літератури та заліковий виховний захід.

8. Підбирає та виготовляє наочні навчальні матеріали (за вказівками методиста), розробляє дидактичні матеріали, застосовує ІКТ; надає допомогу вчителю-предметнику щодо поповнення програмно-методичного забезпечення дисципліни.

Підсумкові три дні практики:

1. Підготовка звіту з педпрактики, звітної документації. Відбір кращих наочних посібників, презентацій тощо, розроблених і виготовлених учнями під керівництвом студентів.

2. Звіт практиканта про підсумки практики, отримання характеристики про свою діяльність.

3. За результатами педагогічної виробничої практики з української літератури студент оформляє звітну документацію, яка надається для перевірки керівникові від кафедри.

Методичні рекомендації до проведення уроків з української літератури

Після ознайомлення з завданнями педагогічної практики, загальними вимогами, програмними й індивідуальними завданнями практики кожен зі студентів-практикантів складає календарний графік проходження практики за такими розділами: навчальна робота, що охоплює проведення уроків; методична робота, яка передбачає виконання індивідуальних завдань, участь у роботі методичних об'єднань / семінарів, проблемних груп тощо; виховна робота, що складає проведення виховних заходів, класних годин, заняття гуртка. План попередньо узгоджується з викладачем відповідної дисципліни, після чого студент подає його на затвердження керівнику педагогічної практики. До графіка заносяться основні положення програми з визначенням конкретного терміну їх реалізації, а також залишається місце для позначок про виконання кожного з пунктів.

Із метою набуття педагогічного досвіду студент-практикант повинен відвідати

заняття з української літератури та предметні заходи, які проводить учитель, керівник педагогічної практики, студенти-практиканти; повинен брати участь в обговоренні та аналізі відвіданих форм роботи. За допомогою викладача літературознавчої дисципліни, методиста, керівника практики проводить пробні заняття. Перед проведенням залікових занять студент-практикант зобов'язаний отримати консультації викладача відповідної дисципліни, методиста-предметника чи керівника практики, затвердити конспект залікового уроку вчителем та викладачем.

План-конспект уроку. Його структура та компоненти:

- формулювання теми уроку;
- методично обґрунтоване визначення навчальної мети заняття;
- навчальні ситуації на уроці літератури як основа його структури;
- вибір видів роботи на уроці, форм, методів і прийомів навчання;
- змістова частина уроку, опис ходу уроку;
- інші методичні компоненти (наочність, ТЗН, міжпредметні зв'язки, завдання для учнів на розвиток умінь і навичок, розвиток мовлення, самостійна робота, форми контролю та ін.)

Студент веде під час практики щоденник, в якому записує власні враження та міркування стосовно змісту і форм практичної роботи. Щоденник студента – це документ, який відбиває не лише зміст проведеної студентом роботи в школі (щоденні записи), а й її аналіз та результати. У цьому документі занотовується вся інструктивна інформація, отримана практикантом під час практики; результати його дослідницької діяльності та виконання індивідуальних завдань, зокрема фіксуються:

- календарний план-графік практиканта, відвідування занять із метою вивчення та аналізу методики роботи вчителя-словесника та проведення пробних і залікових уроків;

- відомості про загальну підготовку до проходження педагогічної практики (самостійна робота студента, консультації викладачів, інструктажі, схеми-алгоритми розумових операцій, матеріали передового педагогічного досвіду тощо);

- підготовка до пробного заняття (консультації методиста, викладача і вчителя, труднощі та способи їх подолання, самоаналіз щодо стану готовності до проведення заняття, враження від проведеного заняття, критичний самоаналіз та самооцінка щодо виконаної роботи);

- аналіз відвіданих занять (уроків із літератури), проведених учителем, безпосереднім керівником педагогічної практики, та іншими студентами-практикантами (всього 2);

- аналіз проведеної роботи щодо вивчення методичної документації з дисципліни (програми з української літератури, програмно-методичне забезпечення, плани роботи класного керівника тощо), зауваження та побажання;

- перелік роботи, виконаної за особистою ініціативою, виконання індивідуальних завдань.

ФОРМИ Й МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Поточний контроль здійснює методист з української літератури. Основною формою контролю є відвідування та аналіз уроків (заходів), проведених студентом. Для підбиття підсумків педагогічної практики проводиться підсумкова конференція, в роботі якої беруть участь практиканти, методисти, керівник практики від кафедри.

Підсумковий контроль – перевірка звітної документації та виставлення диференційованого заліку студентам з метою оцінки їх знань та навичок у відповідності до робочої програми з педагогічної практики.

Критерії оцінювання

«Відмінно» - всі завдання практики виконано в повному обсязі; студент на високому науковому та організаційно-методичному рівнях змодельював структуру та конспекти залікових уроків і виховних заходів, раціонально використовував різноманітні методи навчання та методичні прийоми активізації учнів; якщо практикант виявив вміння проводити уроки з літератури з застосуванням інноваційних технологій педагогічної діяльності, демонстрував творчий підхід і самостійність у доборі навчального й дидактичного матеріалу в процесі моделювання й аналізу занять, відвідував й обговорював навчальні заняття та виховні заходи інших студентів-практикантів; більшість залікових уроків студента оцінено на «відмінно».

«Добре» - студент сумлінно виконував обов'язки практиканта, проводив уроки з української літератури на належному науково-методичному рівні, обґрунтовано висував і вирішував навчально-виховні завдання, проте недостатньо ефективно використовував окремі методичні прийоми активізації учнів; застосовував різні шляхи аналізу художнього твору, різні форми роботи в процесі поглибленого вивчення тексту твору, але зрідка використовував різні види творчих, проблемно-пошукових робіт під час аналізу текстів художніх творів; якщо студент-практикант виявив знання психолого-педагогічної теорії, але припускався незначних помилок у моделюванні занять; більшість уроків оцінено на «добре».

«Задовільно» - завдання практики виконано із зауваженнями, навчальні заняття проводилися на низькому методичному рівні, зокрема не приділялась належна увага під час вивчення тексту твору його аналізу в єдності змісту і форми, студенти намагалися створювати ситуації вибору, передовсім щодо способу вирішення проблемних завдань для учнів, проте не завжди судження учнів фіналізувалися узагальненнями практикантів про вузлові питання проблемної бесіди; виховні заходи проведені, але на низькому організаційному рівні; якщо студент недостатньо відвідував заняття інших співгрупників; звітна документація оформлена без дотримання вимог; залікові уроки оцінено на «задовільно».

«Незадовільно» - студент не виконав завдання практики. Звітна документація не надана для перевірки керівником.

ВИМОГИ ДО ЗВІТУ

Після виробничої практики студенти подають груповому методисту такі матеріали:

1. Звіт студента про результати проходження виробничої педагогічної практики з української літератури, в якому у систематичному вигляді описується особисто виконана робота за термін педагогічної практики.

2. Щоденник педагогічної практики, що містить календарний графік-план роботи студента та робочі записи під час практики; відгук і оцінку роботи практиканта, запропоновану методистом від бази практики та завірену керівником навчального закладу; відгук осіб, які здійснювали поточну перевірку проходження студентом практики та висновок керівника від університету з аргументацією оцінки.

3. 4-ри конспекти проведених залікових уроків з української літератури різних типів, підписані вчителем і викладачем-керівником практики з фаху.

4. Аналіз 2-ох відкритих уроків української літератури, відвіданих в іншого студента-практиканта або вчителя-предметника.

5. Конспект сценарію одного з проведених виховних заходів літературної тематики, до якого додається план виховної роботи класу.

6. Наочність, дидактичний матеріал, виготовлені до залікових уроків та виховних заходів.

7. Мультимедійну презентацію про результати проходження практики, що спрямовується на узагальнення набутого досвіду педагогічної діяльності.

Звітна документація здається в триденний термін після закінчення педагогічної практики. На підставі записів у щоденнику та виконання календарного графіка студент складає звіт про виконання практики.

Орієнтовний зміст звіту про практику.

У вступі коротко розкривається роль, місце та мета проведеної практики в системі професійної підготовки майбутнього вчителя (основні принципи організації практики; основні завдання практики; визначення професійних умінь і навичок, які повинні формуватися та вдосконалюватися під час практики).

Основна частина звіту будується відповідно до конкретних завдань програми практики з навчальної, методичної, виховної роботи студента-практиканта. Доцільно також вказати місце проходження практики, загальні відомості про базу проходження педагогічної практики, коротко охарактеризувати матеріально-технічну базу та специфіку навчального закладу; зробити аналіз програмно-методичного забезпечення дисципліни у кабінеті; скласти перелік тем проведених навчальних занять (конспекти уроків (4)); перелік відвіданих занять, на яких був присутній практикант (розгорнутий аналіз (2) відвіданих занять); перелік відвіданих виховних заходів; сценарії проведених виховних заходів (2); оброблені та проаналізовані результати психолого-педагогічних досліджень (характеристика учнів класу).

Висновки узагальнюють та відображають систематизовані відомості про знання, уміння й навички, здобуті студентом під час виконання завдань педагогічної практики, зауваження та пропозиції щодо удосконалення і покращення умов та організацію виконання завдань виробничої практики.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Базова

1. Державна національна програма «Освіта» («Україна XXI століття»). URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/896-93-%D0%BF>.
2. Державна програма «Вчитель». URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/379-2002-%D0%BF>.
3. Державний стандарт вищої освіти. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/379-2002-%D0%BF>.
4. Закон України «Про вищу освіту» URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
5. Закон України «Про освіту» URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1060-12>.
6. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012–2021 роки. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/344/2013>.
7. Бондаренко Ю. І. Загальна модель шкільного навчання української літератури: монографія. Ніжин: НДУ імені М. В. Гоголя, 2017. 398 с.
8. Градовський А. В. Компаративний аналіз у системі шкільного курсу літератури: методологія та методика: монографія. Черкаси: Брама, 2003. 292 с.
9. Жила С. О. Теорія і практика вивчення української літератури у взаємозв'язках із різними видами мистецтв у старших класах загальноосвітньої школи: монографія. Чернігів: Деснянська правда, 2004. 360 с.
10. Концепція профільного навчання в старшій школі. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1456729-13>.

11. Мхитарян О. Підвищення навчальних досягнень учнів з української літератури: монографія. Миколаїв: Іліон, 2014. 232 с.
12. Наукові основи методики літератури: навч.-метод. посіб. / за ред. Н. Й. Волошиної. Київ: Ленвіт, 2002. 344 с.
13. Нежива Л. Л. Теорія і практика вивчення літературних напрямів українського письменства в школі: монографія. Полтава: ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2016. 356 с.
14. Пасічник Є. А. Методика викладання української літератури в середніх навчальних закладах: навч. посіб. для студ. вищих закладів освіти. Київ: Ленвіт, 2000. 384 с.
15. Ситченко А. Л. Методика навчання української літератури в загальноосвітніх навчальних закладах: навч. посіб. для студентів-філологів. Київ : Ленвіт, 2011. 291 с.
16. Токмань Г. Л. Методика навчання української літератури в середній школі: підруч. Київ: Академія, 2012. 312 с.
17. Уліщенко В. В. Теорія і практика інтерсуб'єктного навчання української літератури в школі: монографія. К.: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2011. 398 с.
18. Шуляр В. І. Сучасний урок української літератури: монографія. Миколаїв: Іліон, 2014. 553 с.
19. Яценко Т. О. Тенденції розвитку методики навчання української літератури в загальноосвітніх навчальних закладах (друга половина ХХ – початок ХХІ століття): монографія. Київ: Педагогічна думка, 2016. 360 с.

Допоміжна

1. Башманівська Л. А., Білоус Н. М. Практикум з методики викладання української літератури: навч.-метод. посіб. Київ: Слово. 2013. 144 с.
2. Бондаренко Ю.І. Загальна модель шкільного навчання української літератури: моногр. Ніжин: НДУ імені М. Гоголя, 2017. 398 с.
3. Бондаренко Ю. І. Теорія і практика навчання української літератури на філософсько-історичних засадах у старших класах загальноосвітньої школи: монографія. Ніжин: Вид-во НДУ ім. М. Гоголя, 2009. 351 с.
4. Клочек Г. Сучасна шкільна мовно-літературна освіта, спроба системного аналізу. *Дивослово*. 2002. № 4. С. 26–32.
5. Ковбасенко Ю. І. Від програм «змісту» до програм «змісту і результату» (Про теоретико-методологічні засади вивчення зарубіжної літератури у 12-річній школі). *Всесвітня література в середніх навчальних закладах України*. 2005. № 7. С. 8–13.
6. Куцевол О. М. Теоретико-методичні основи розвитку креативності майбутніх учителів літератури: монографія. Вінниця: Глобус-Прес, 2006. 348 с.
7. Марко В. Основи аналізу літературного твору: навч.-метод. посіб. для студ. і вчителів. Кіровоград: РВЦ КДПУ ім. В. Винниченка, 2003. 32 с.
8. Микитюк В. Практикум з методики викладання української літератури: навч. посіб. Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2011. 186 с.
9. Пометун О. І., Пироженко Л. В. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання: наук.-метод. посіб. / за заг. ред. О. І. Пометун. Київ: Вид-во А.С.К., 2004. 192 с.
10. Пультер С., Лісовський А. Методика викладання української літератури. Курс лекцій. Тернопіль: Підручники і посібники, 2009. 164 с.
11. Семенов О. М. Мовно-літературна освіта в Україні: погляд крізь роки: навч. посіб. К.: Фенікс, 2008. 240 с.

12. Ситченко А. Л. Навчально-технологічна концепція літературного аналізу: монографія. Київ: Ленвіт, 2004. 304 с.
13. Ситченко А. Л., Огренич Н. М. Аналіз епічного твору в 5-у класі: посіб. для вчителів. К.: Ленвіт, 2007. 96 с.
14. Ситченко А. Л., Шуляр В. І., Гладишев В. В. Методика викладання літератури: Термінологічний словник / За ред. проф. А. Л. Ситченка. К.: Ін Юре, 2008. 132 с.